

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19. Telefon: 92/502-106, fax: 92/502-101
e-mail: mayor@zalaegerszeg.hu

.....napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése
2019. november 21-i ülésére

Tárgy: Tájékoztató Zalaegerszeg város 2019. évi Zöldfelületi Stratégiájának végrehajtásáról, valamint a 2020. évi Cselekvési Terv meghatározása

Előterjesztő: Balaicz Zoltán polgármester

Készítette: Műszaki Osztály, Tánczos Zsolt környezetvédelmi szakreferens
Városgazdálkodási Kft., Horváth István ügyvezető
Városgazdálkodási Kft., Kovács Mihály főkertész

Tárgyalta: Műszaki Bizottság
Gazdasági Bizottság
Pénzügyi Bizottság

Közgyűlésre meghívást kap: Horváth István ügyvezető
Kovács Mihály főkertész
Városgazdálkodási Kft. (8900 Zalaegerszeg Gasparich u. 26.)

Költségvetési, pénzügyi- gazdálkodási szempontból ellenőrizte: Közgazdasági Osztály
Cziborné Vincze Amália *Czibor*

Törvényességi és tartalmi- formai szempontból ellenőrizte: Önkormányzati Osztály
Gondósné Horváthné Kovácsné

Tisztelt Közgyűlés!

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése 62/2016. (IV.14.) számú határozatával elfogadta Zalaegerszeg város 2016-2020 időszakra vonatkozó Zöldfelületi Stratégiáját és annak Cselekvési Tervét. Felkérte a polgármestert, hogy minden év október 31-ig tegyen javaslatot a Közgyűlésnek – a Cselekvési Terv zöldfelületi rendszer fejlesztése érdekében meghatározott programok projektjei közül –, mely feladatokat kell az adott évben elvégezni, továbbá felhatalmazta a polgármestert, hogy a mindenkori éves költségvetés tervezésekor lehetőség szerint biztosítson fedezetet a kijelölt projektek munkálataira.

Az évről évre melegedő időjárás miatt a zöldfelület fejlesztésekre megkötött szerződések teljesítési határideje kitolódott, ezért szükséges volt a határozat határidejének minden év november 30-ra történő módosítása, melyet ZMJV Közgyűlése a 187/2017. (X.19.) számú határozatával elfogadott.

A 2016-2020 időszakra vonatkozó Zöldfelületi Stratégia készítése során olyan jövőkép került megfogalmazásra, mely egy fenntartható, jövőbemutató zöldfelület- gazdálkodást támogat. Ennek megfelelően a kiültetéseknel olyan cserjék és évelő növények alkalmazása történik, amelyek zárt állományt adnak, csökkentve a fenntartási igényeket, illetve az alkalmazott tőtávok is a gyors záródást hivatottak elősegíteni. A fajták kiválasztásánál elsődleges cél az adott helyszín ökológiai viszonyait legjobban toleráló, valamint a kártevőkkel szembeni nagy ellenálló képességű növényfajok kiültetése. Kiemelt figyelmet fordítunk az elburjánzott cserjeágak felszámolására (terek átláthatóságának és a közbiztonság érzetének növelése érdekében), a város faállományának szükségszerű cseréjére, a faegyed szám növelésére és a magas fenntartási költségű egynyári kiültetések csökkentésére (évelő növények alkalmazásával).

Közgyűlés által jóváhagyott fejlesztési elképzeléseket a Városgazdálkodási Kft. a tervezett költségkeret figyelembe vételével valósította meg.

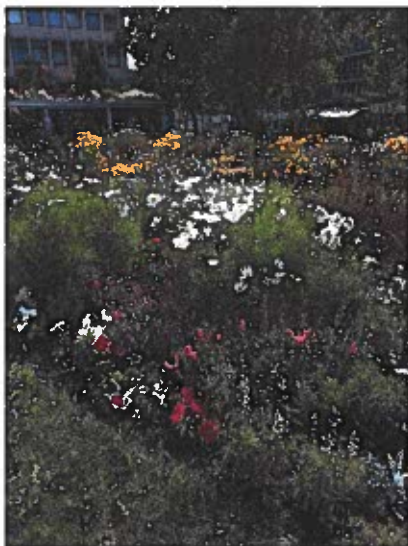
Fentieknek megfelelően összeállítottuk *Zalaegerszeg város Zöldfelületi Stratégiájának 2019. évi beszámolóját*, amely tartalmazza a ZMJVK 194/2018. (XI.21.) sz. határozatában elfogadott – 2019. évre vonatkozó – Zöldfelületi Stratégiában foglalt célok megvalósulásának részletes ismertetését, illetve a 2020-ra tervezett zöldfelület fejlesztéseket.

Beszámoló a 2019. évi zöldfelület fejlesztésekről

Belvárosi zöldfelületek fejlesztése

A nem megfelelő fajtaválasztás, az éghajlati viszonyok és a környezeti tényezők változása következtében a város egyes zöldfelületein még mindig találhatóak felújítandó, cserélendő növényfoltok, növényegyedek. Az elmúlt évek kiemelt feladatának tekintettük a belvárosi utcák, terek esztétikai értékének növelését, amelyet a növényállományok összetételének megújításával, színesebbé és virágosabbá tételével érhetünk el.

A fenti célok megvalósulása érdekében a (figyelembe véve a fenntarthatóság szempontjait) belvárosi revitalizáció keretében az Október 6. téren megtörtént az egynyári növényzet eltávolítása és helyettük évelők telepítése (összesen 530 db), illetve a belvárosi részeken a szükséges növénypótlások elvégzése. A Városgazdálkodási Kft. a növényállomány megújítását - tervezetteknek megfelelően - 800 eFt összegben végezte el.

Belvárosi területeken növényhagymák kiültetése

Évről évre jelentős számú hagymás növény kerül kiültetésre a közvetlen belváros virágágyaiban. A telepített hagymák azonban az első évi kiemelkedő virágzás után legyengülnek, a következő

szezonban nem, vagy csak gyengén virágoznak. Ennek elkerülésére új, friss virághagymák beszerzése és ültetése volt indokolt. A több mint 13.000 db hagymás növény kiültetése a tervezett 700 eFt-ból valósult meg.

Belvárosi virágládák beültetése, fenntartása

Korábbi években a város főutcáján és a Dísz téren virágládák kerültek kihelyezése. Az idei évben 570 db egynyári növény beültetése, gyommentesítése, műtrágyázása, öntözése (heti 5 alkalommal, 5 hónapon át) a tervezett 1.000 eFt-ból valósult meg.

AquaCity virágosítása

Zalaegerszeg kiemelt turisztikai célpontja esetében fontos, hogy színes és virágos kép fogadja az ide látogatókat, ezért szükséges a megfelelő minőségű és mennyiségű növényfelület kialakítása. Ennek érdekében 2019-ben is megtörtént (tervezetteknek megfelelően 800 eFt felhasználásával) virág- és erkélyládák, fák és egynyári virágágyak kiültetése.

Balatoni úti felüljáró zöldfelületeinek rendezése

Cserje állományának kis része telepített extenzív cserje (hóbogyó, aranyvessző), nagyobb része spontán cserjésedés eredménye (vadrózsa, bodza, bokorfűz) volt. A spontán megjelent növényzet sok esetben akadályozta a felüljáró gyalogjárdáján való közlekedést, a kaszálások elvégzését, illetve az útvonal fölé belógó ágak balesetveszélyt jelenthettek.

Tervezettek megfelelően a felüljáró dél-keleti oldalán 1.000 eFt-ból megtörtént - meglévő növényállomány felülvizsgálatát követően - a cserjék és a bozotos részek felszámolása, visszavágása.

Csertán Sándor utca zöldfelületeinek rendezése

A terület a 70-80-as években történt telepítések eredményeként létrejött, nem túl változatos korú és fajtaszerkezetű növényállománnyal rendelkezett, melynek díszértéke alacsony volt. Tervezetteknek megfelelően 500 eFt-ból megvalósult az elburjánzott cserjék eltávolítása, gyomirtás, tereprendezés, évelők telepítése (300 db) és az évelő felületek mulcsozása.

Balassi park zöldfelületeinek rendezése

Kertvárosi városrész kertés családi házai által övezett, utak által határolt játszótér és zöldfelület. A területen 70-es, 80-as években telepített fák, cserjék találhatóak. A növényállomány állapota megfelelő, de fajtaösszetétele szegényes volt.

Tervezetteknek megfelelően 350 eFt-ból megtörtént az elburjázott cserjék eltávolítása, az 175 db évelő növény kiültetése, illetve a tereprendezések elvégzése/felületek mulcsozása.

Orsolya téri kispark zöldfelületeinek rendezése

A park intenzíven fenntartott, növényállománya vegyes fajta és korösszetételű, a terület élénk közösségi élet színtere. Tervezetteknek megfelelően megtörtént (350 eFt felhasználásával) az elburjázott cserjék eltávolítása, 175 db évelő növény kiültetése, illetve a sétányok kavicsozása és a tereprendezések elvégzése/felületek mulcsozása.

Egyéb zöldfelület megújítások

Az elkülönített 800 eFt-ból több helyszínen fák ültetése (24 db) és sövény telepítése (40 db) valósulhatott meg.

A költségvetések készítésekor, a Közgyűlés döntése alapján, forrást kell biztosítani jelen Stratégiában megfogalmazott célok megvalósítására. *Az előzetes költségbecslések alapján, a 2020. évre tervezett programok várható költségei az alábbiak szerint alakulnak:*

Belvárosi zöldfelületek rendezése:	800 eFt
Növényhagymák kiültetése:	700 eFt
Virágládák beültetése, fenntartása:	1.000 eFt
AquaCity zöldfelületeinek rendezése:	1.000 eFt
Páterdomb fásítása:	500 eFt
Játszóterek fásítása:	500 eFt
Berzsenyi utcai fasor telepítése:	1.000 eFt
Köztársaság úti fasorcseré:	1.000 eFt
Lőrinc Barát utcai fasorcseré:	800 eFt
Kossuth Lajos utcai fasorcseré:	1.000 eFt
Egynyári virágfelületek kiváltása élő ágysokkal:	900 eFt
<u>Egyéb zöldfelület megújítások:</u>	<u>800 eFt</u>
Összesen:	10.000 eFt

Jelen előterjesztés melléklete részleteiben tartalmazza a 2020-ban elvégzendő projektelemeket.

A *Műszaki Bizottság* 126/2019. számú határozatával a tájékoztatót egyhangúlag – 12 igen szavazattal – elfogadásra javasolja a közgyűlésnek.

A *Gazdasági Bizottság* 139/2019. számú határozatával az előterjesztést 14 igen, egyhangú szavazattal támogatta.

A *Pénzügyi Bizottság* 68/2019. számú határozatával az előterjesztést 13 igen, egyhangú szavazással közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja.

Határozati javaslat:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja Zalaegerszeg Zöldfelületi Stratégiájának 2020. évi Cselekvési Tervét. Felhatalmazza a polgármestert, hogy a 2020. évi költségvetés tervezésekor az alapon rendelkezésre álló maradvánnyal együtt, lehetőség szerint biztosítson 10.000.000 Ft összegű fedezetet a kijelölt projektek megvalósítására.

Határidő: 2020. évi költségvetés jóváhagyása

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2019. november 14.

Balaicz Zoltán
polgármester

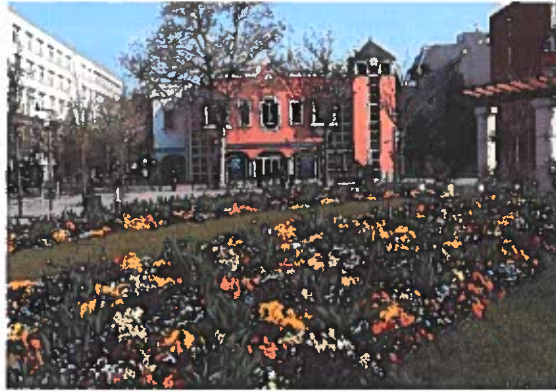

Zöldfelületi Stratégia

2020. évi Cselekvési Terve

Belvárosi zöldfelületek rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg közvetlen belvárosa.

Jelenlegi állapot: Magas szakmai színvonalon kialakított és fenntartott növény együttesek jellemzik a belvárosi részeket. Számos esetben azonban a nem megfelelő fajtaválasztás, az éghajlati viszonyok, vagy a környezeti tényezők változása következtében a zöldfelületeken belül mindig találhatóak felújítandó, cserélendő növényfoltok, növényegyedek.

Javasolt beavatkozások: Meglévő növényegyedek megtartása mellett, újak kialakítása és az előregedett cserjefelületek cseréje.

Indoklás: A belváros a város kirakata. Virág és cserjefelületeinek magas szintű kialakítása és fenntartása az egész város hangulatát, összképét pozitívan befolyásolja mind a város lakossága, mind a városba érkező vendégek szemében.

Tervezett költség: 800 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: I-IV. negyedév

Növényhagymák kiültetése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg közvetlen belvárosa.

Jelenlegi állapot: Évről évre jelentős számú hagymás növény kerül kiültetésre a belváros virágágyaiba. A telepített hagymák azonban az első évi kiemelkedő virágzás után legyengülnek, következő szezonban nem, vagy csak gyengén virágoznak.

Javasolt beavatkozások: Új, friss virághagymák beszerzése, ültetése.

Indoklás: A tavaszi hagymás növények virágzása, a szürke téli időjárást követően a színek visszatérését jelentik. A hagymás növények megjelenése, virágzása érzelmi többletet ad a kiültetések mellett elhaladóknak.

Tervezett költség: 700 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: IV. negyedév

Virágládák beültetése, fenntartása

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg város főutcáján és a Dísz téren, a favédő rácsok két oldalán elhelyezett 114 db virágláda.

Jelenlegi állapot: A korábban kialakított virágládák pozitív fogadtatásra talált a zalaegerszegiek és a városunkba látogatók körében. Az egynyári növények kiültetése minden évben szükséges.

Javasolt beavatkozások: Meglévő virágládák beültetése, intenzív fenntartása (növények kiültetése, gyommentesítése, műtrágyázása, öntözése).

Indoklás: A laikus és szakmai körökből elhangzó dicséretek egyértelművé teszi a városkép ily módon történt gazdagításának továbbiakban való fenntartását.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: II. negyedév

AquaCity zöldfelületeinek rendezése

Elhelyezkedése: Város északi részén található vízi élménypark.

Jelenlegi állapot: Korábban is a Zöldfelületi Stratégia keretein belül történt meg a vízi élménypark előtt és a park központi területein lévő virágágyak beültetése.

Javasolt beavatkozások: Virágágyak és virágládák talaj előkészítését követő beültetése, illetve árnyat adó fák telepítése.

Indoklás: Az élménypark a város kiemelt turisztikai vonzótényezőjeként számos kül- és belföldi látogatót vonz. A turisták városunkról alkotott képe az AquaCityben szerzett benyomásain is alapul, ezért fontos a fürdő intenzív virágosítása, illetve a megfelelő mennyiségű árnyék biztosítása.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: II. negyedév

Páterdomb fásítása

Elhelyezkedése: A város kertvárosias és tömbházas beépítettségű dél-keleti része.

Jelenlegi állapot: A városrész fasorainak cseréje korábbi években megindult. A Kinizsi utca ostorfáit gömbjuharok váltották, a Baross Gábor utca nyírfáit pedig juharok. A keresztutcák, illetve a Bíró Márton utca fasorai azonban még nem kerültek lecserélésre.

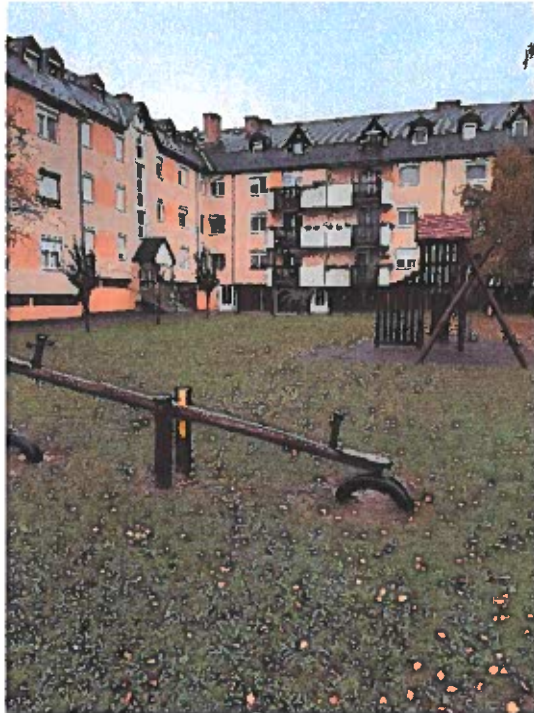
Javasolt beavatkozások: A meglévő ostor, hárs és japánakác fasorok cseréje, az utcák keresztmetszetét és a légvezetékek hálózatát is figyelembe véve.

Indoklás: A meglévő ostor, hárs és japánakác fasorok évi kétszeri metszést igényelnek, hogy az utak úrszelvénye szabad és belátható maradjon, a légvezetékeket pedig ne ériék el a fák. A rendszeres csonkolás hatására a fák állapota leromlott, gyakran odvasak, esztétikailag alacsony értékűek. Az új telepített fasorok megfelelő fajtaválasztással alacsonyabb fenntartási intenzitást igényelnek, emellett nagyobb esztétikai értéket nyújtanak.

Tervezett költség: 500 e Ft

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: IV. negyedév

Játszóterek fásítása

Elhelyezkedése: A város sűrűbben beépített lakóterületein.

Jelenlegi állapot: A város játszótereinek fásítottsága erősen változó.

Javasolt beavatkozások: A nap járásának megfelelően fák telepítése játszóterek környezetébe a megfelelő árnyékolás biztosítása érdekében.

Indoklás: A változó éghajlat hatására egyre jelentősebb hőhullámokkal kell számolni. Mind a hőhullámok, mind a káros UV sugárzás ellen megfelelő védelmet nyújtanak a nagy lombkoronával rendelkező faegyedek, melyek párologtatásuk révén csökkentik a környezetük hőmérsékletét is.

Tervezett költség: 500 e Ft

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: I. negyedév

Berzsenyi Dániel utcai fasor telepítése

Elhelyezkedése: A belvárostól keleti irányba vezető fő közlekedési útvonal.

Jelenlegi állapot: Az utca nyugati végének északi oldalán szép, beállt díszkörte fasor található. Az utca déli oldalán az 1980-as, 1990-es években telepített madárberkenye fasor teljesen eltűnt a változó klíma hatására.

Javasolt beavatkozások: Az utca déli oldalára nagy lombkoronás, várostűrő fasor ültetése.

Indoklás: A nagy burkolatszélességgel rendelkező utca és széles járdái nyári meleg napokon jelentősen akumulálják a beérkező hőenergiát, jelentős hősziget hatást létrehozva.

Tervezett költség: 1.000 e Ft

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: I. negyedév

Köztársaság úti fasorcseré

Elhelyezkedése: Kertvárosi városrészt észak- dél irányba átszelő fő közlekedési útvonal.

Jelenlegi állapot: Az utca északi szakaszán a fasorok cseréje megtörtént. Szép, beállt oszlopos tölgy, illetve kislevelű hárs fasorok szegélyezik az utcát. Az út déli szakaszán azonban meg a 1980-as években telepített nyírfasor utolsó egyedei láthatóak. A nyírfák előregedettek, egészségi állapotuk rossz.

Javasolt beavatkozások: A meglévő nyírfák kivágása, a keleti oldalon oszlopos tölgy fasor, a nyugati oldalon nagylombú fasor telepítése.

Indoklás: Az utca jelentős forgalma indokolja nagy lombtömeget adó fasorok telepítését zajsökkentés és pormegkötés szempontjából, valamint a megfelelő árnyékoltság elérése érdekében.

Tervezett költség: 1.000 e Ft

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: IV. negyedév

Lőrinc Barát utcai fasorcseré

Elhelyezkedése: Belvárostól nyugatra elhelyezkedő polgári városrész.

Jelenlegi állapot: Az utcát korábban gömbjuharokkal fásították. Az utca szerény úrszelvénye és megnövekedett forgalma miatt a meglévő fasorok a közlekedést akadályozzák, esetenként veszélyeztetik.

Javasolt beavatkozások: A meglévő fasor cseréje az úrszelvénybe kevésbé belógó fajtájú faegyedekkel.

Indoklás: A meglévő fasor elöregedett csereértett, a megváltozott viszonyokhoz jobban igazodó fasor telepítése szükséges.

Tervezett költség: 800 e Ft

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: I. negyedév

Kossuth Lajos utcai fasorcseré

Elhelyezkedése: A belváros fő észak- déli közlekedési folyosója.

Jelenlegi állapot: Az utca északi szakaszán a fasorok cseréje megtörtént. A déli szakaszon a keleti oldalon a kerékpárút kiépítésével szintén szép, egységes fasor került telepítésre. A Petőfi Sándor utca és a Csány László tér közötti szakasz nyugati oldalán azonban egy előregedett díszalma fasor található egy- két korábbi fasor részét képező ostorfával. A díszalma fasor nagy díszértékű, különösen virágzási időben, ám egészségi állapota leromlott, fenntartása aránytalanul sok erőforrást köt le, termésével az őszi időszakban sokat szemetel.

Javasolt beavatkozások: A déli szakasz nyugati oldalán meglévő fák kivágása és pótlása nagy díszértékű koros faegyedekkel.

Indoklás: Az utca jelentős forgalma indokolja nagy lombtömeget adó fasorok telepítését zajcsökkentés és pormegkötés szempontjából, valamint a megfelelő árnyékoltság elérése érdekében.

Tervezett költség: 1.000 e Ft

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: I. negyedév

Egynyári virágfelületek kiváltása évelő növényekkel

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg frekventált részein elhelyezkedő egynyári virágágyak, különös tekintettel a külsőbb városrészek virágágyásai.

Jelenlegi állapot: Az egynyári virágokat tartalmazó virágágyásokat évente kétszer kell beültetni. Május hónapban az egynyári, szeptember hónapban pedig a kétnyári virágok telepítése jelent feladatot. A virágágyak beültetése mellett rendszeres karbantartásuk, kapálásuk, gyomlálásuk, öntözésük is jelentős forrásokat köt le.

Javasolt beavatkozások: A kevésbé frekventált helyszíneken lévő egynyári virágágyak évelő növényekkel történő beültetése, esetleg teljes megszüntetése.

Indoklás: Az évelő növényágyak fenntartása jelentősen kisebb erőforrásigénnyel rendelkezik, így fenntartásuk költséghatékonyabb és környezetbarátabb.

Tervezett költség: 900 e Ft

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: II. negyedév

Egyéb zöldfelület megújítások

Jelen stratégia projektjei 1 évre előre kerülnek meghatározásra, ilyen időtávra nehéz tételesen megtervezni az összes fejlesztést. Ezért célszerű egy keretösszeg elkülönítése, mely az év közben esetlegesen felmerülő zöldfelületi fejlesztésekre biztosítana fedezetet.

Tervezett költség: 800 eFt